

MOJ PRIJATELJ PIKI JAKOB

SKRAJŠANA PRIREDBA ZA PRVOŠOLCE

Po delu Kajetana Koviča

Kratki stavki in preproste besede so namenjeni skupnemu branju, poslušanju in pogovoru v 1. razredu.

1. KDO JE PIKI?

Piki Jakob je majhen plišasti medvedek. Ne živi v gozdu in tudi ne v živalskem vrtu. Njegov dom je v četrtem nadstropju velikega bloka. Čez dan sedi na polici med igračkami, toda nikoli mu ni dolgčas. Njegov najboljši prijatelj je deček, ki je učitelj v medvedji šoli. Vanjo hodijo tudi medvedki Marko, Filip, Timika, Benjamin in pes Floki. Piki se zjutraj z njimi odpelje k pouku v majhnem vozičku. Včasih postane tudi leteči medved. Deček ga vrže čez sobo in Piki pristane pri očetu na blazini. Tako ga nežno požgečka po nosu in prebudi. Oče mu zato pravi medvedja budilka. Zvečer Piki leže k dečku. Pripovedujeta si zgodbe v skrivnem medvedjem jeziku. Oče tega jezika še ne razume, vendar upa, da ga bo Piki nekoč naučil.

2. FRANCOSKA SOLATA

Nekega dne je mama pripravljala kosilo za goste. Skuhala je krompir in korenje, narezala kumarice ter dodala grah in majonezo. Nastala je francoska solata. Deček jo je nezaupljivo opazoval. "Tega ne bom jedel," je rekel. Mama ga je prosila, naj poskusi samo eno majhno žličko. Deček je odkimal. Prepričan je bil, da mu jed ne bo všeč, čeprav je še nikoli ni pokusil. Mama je s police vzela Pikija in ga vprašala: "Bi ti poskusil?" Piki je pogumno pokimal. Najprej je pojedel eno žličko, nato še drugo in tretjo. Na koncu se je zadovoljno obliznil. Mama je pogledala dečka, deček pa se ni dal. "Piki jo ima rad, ker je medved iz Pariza," je pojasnil. Piki se je priklonil in sedel nazaj na polico. Pokazal je, da je novo jed vredno vsaj poskusiti.

3. ALI MAČKE TUDI ŽVIŽGAJO?

V medvedji šoli so se učili o živalih. Učitelj je kazal slike, medvedki pa so povedali, kako se živali oglašajo. Pes laja, krava muka, ptiček pa žvrgoli in žvižga. Nato je učitelj vprašal Pikija, kaj zna mačka. "Mačka mijavka in žvižga," je odgovoril Piki. Učitelj se je začudil. Pojasnil mu je, da mačke ne žvižgajo. Toda Piki je vztrajal. Prejšnji dan je na balkonu videl njihovega mačka in hkrati slišal glasno žvižganje. Med poukom je na vrata potrkal sosed. Povedal je, da je njihov maček prestrašil njegovega kanarčka. Učitelj je takoj razumel skrivnost. Žvižgal je ptiček, maček pa je stal čisto blizu. Po pouku je učitelj Pikiju prijazno razložil, kaj se je zgodilo. Oba sta ugotovila, da moramo dobro opazovati in preveriti, preden nekaj zanesljivo trdimo.

4. PIKI IGRA ŠAH

Deček je nekega popoldneva povabil Pikija k šahu. Na desko sta postavila bele in črne figure. Deček je Pikiju pokazal, kako se premikajo kmet, konj, lovec, trdnjava, kraljica in kralj. Igra se je začela. Ko je Piki lahko vzel nasprotnikovega kmeta, mu je deček rekel: "Požri ga!" V šahu to pomeni, da figuro umaknemo z deske. Piki pa je besede razumel čisto dobesedno. Kmeta je skrivaj dal v gobček. Pozneje je enako storil še z drugimi figurami. Deček je bil tako zatopljen v igro, da ni ničesar opazil. Ko je hotel Pikijevega kralja matirati, kralja ni bilo več. Tudi bele figure so izginile. Piki je pojasnil: "Saj si mi rekel, naj jih požrem." Deček se je prijel za glavo. Spoznala sta, da morajo biti navodila jasna in da je dobro vprašati, kadar česa ne razumemo.

5. MEDVEDJA MAMICA

Pred spanjem je deček vprašal Pikija, kako je prišel na svet. Piki mu je povedal zgodbo o medvedji mamici. To je bila prijazna šivilja, ki je znala izdelovati najlepše medvedke. Najprej je na mehko blago narisala dele telesa. Nato je izrezala glavo, trup, tace in majhna ušesa. Dele je skrbno sešila, notranjost pa napolnila z mehko vato. Pikiju je dodala rjav kožušček, bel trebušček, črne oči in majhen smrček. Ko je bil dokončan, ga je skrtačila in postavila na polico poleg drugih medvedkov. Pozneje so jih odnesli v trgovino. Piki je sedel v izložbi in čakal. Nekega dne je mimo prišel dečkov oče. Piki mu je pogumno pomežiknil. Oče je stopil v trgovino, ga kupil in odnesel domov. "Dobro, da si mu pomežiknil," je rekel deček in tesno objel svojega prijatelja.

6. PIKI PIŠE PISMO

Deček je rad pisal pisma sorodnikom. Piki ga je opazoval in si zaželel, da bi tudi sam nekomu pisal. Spomnil se je medvedka Žužuja, ki je živel v Parizu. V pismu mu je povedal, da zdaj stanuje v Ljubljani, hodi v medvedjo šolo in ima veliko prijateljev. Dodal je še risbo hiše, avtomobilov in oblakov. Pismo je dal v ovojnico, nanjo napisal naslov ter prilepil znamko. Čez nekaj dni je prišel odgovor. Žužu je pisal o Parizu, medvedih in vožnji s podzemnim vlakom. Poštar pa je imel težavo. V bloku ni našel nobenega nabiralnika z imenom Piki Jakob. Moral je pozvoniti pri številnih vratih, preden je našel pravega naslovnika. Piki se mu je zahvalil. Nato sta z dečkom na nabiralnik dodala listek: "Tukaj živi tudi Piki Jakob." Od takrat je vsa medvedja pošta brez težav našla pot do njega.

7. PRI ZOBOZDRAVNIKU

Pikija je neko noč močno bolel zob. Ni mogel mirno spati in ves čas se je držal za gobček. Zjutraj so se odpravili k zobozdravniku. Deček mu je po poti razlagal, da mu želi zobozdravnik pomagati. Piki je bil vseeno nekoliko prestrašen. V čakalnici je tiho sedel in opazoval druge otroke. Nato je sestra poklicala: "Piki Jakob!" Prijazni zobozdravnik ga je povabil na velik stol. Piki je odprl gobček, zdravnik pa je previdno pregledal njegove zobe. Ko je našel tistega, ki je bolel, ga je hitro oskrbel. Piki je pogumno sodeloval. Ko so odhajali, ga je deček pohvalil. Vprašal ga je le, zakaj je med pregledom tako močno stisnil zobe. "Saj si mi rekel, naj stisnem zobe in malo potrpi," je odgovoril Piki. Vsi so se zasmeli. Piki pa je obljubil, da bo zobe vsak dan skrbno ščetkal.

8. ŠPORTNI DAN

V medvedji šoli so pripravili športni dan. Ker je zunaj deževalo, je učitelj postavil progo kar po stanovanju. Začetek je bil v kuhinji. Medvedki so tekli skozi dnevno sobo, prečkali hodnik, lovili ravnotežje ob kopalnici in nato splezali na "goro" v spalnici. Piki je bil zelo hiter. Ko je skočil na posteljo, je pristal na nečem mehkem in kosmatem. To ni bila blazina, ampak njihov maček. Maček se je prestrašil in stekel skozi vse sobe. Piki se ga je trdno držal. Ko sta pridvela v kuhinjo, je maček nenadoma obstal. Piki je v velikem loku poletel z njegovega hrbta in pristal tik za ciljno črto. Učitelj mu je podelil medaljo in veliko hruško. Nekateri so menili, da je imel pomoč. Piki pa hruške ni obdržal zase. Razrezal jo je in jo pravično razdelil med vse tekmovalce.

9. PIKI IMA VROČINO

Bil je zelo vroč poletni dan. Sonce je sijalo v okna in zrak v stanovanju je bil topel. Piki je sedel na polici in se potil. Začel je razmišljati, da je morda zbolel. Stari Marko mu je predlagal najrazličnejše rešitve, vendar nobeden od njiju ni zares vedel, kaj storiti. K sreči se je kmalu vrnil deček. Pikiju je izmeril telesno temperaturo in ugotovil, da nima vročine. Vroče mu je bilo samo zato, ker je bil vroč dan. Odprla sta okno, odšla v senco in pila vodo. Deček je Pikiju položil na čelo hladno krpo. Piki se je kmalu počutil bolje. Naučil se je, da se ne sme zdraviti sam ali jemati neznanih zdravil. Kadar se slabo počuti, mora povedati odraslemu. Zvečer se je ozračje ohladilo. Piki se je udobno namestil na polici in sklenil, da je poletje lepo, če imamo senco in dovolj vode.

10. NA POČITNICE

Ko se je končalo šolsko leto, so se vsi veselili počitnic. Družina se je odločila, da bo odšla na morje. Piki je takoj začel pripravljati kovček. Vanj je zložil mornarsko majico, kratke hlače, sandale, zobno ščetko, plavalni obroč, majhno ladjico in balinčke. Na glavo si je nadel kapitansko kapo. Naslednje jutro so se odpeljali z avtom. Piki je sedel spredaj in veselo mahal voznikom, ki so prihajali naproti. Ko so prispeli, je začudeno gledal široko modro morje. Z dečkom sta spuščala ladjico, gradila gradove iz peska in poskušala loviti ribe. Nobene nista ujela, a ju to ni motilo. Kopala sta se, jedla sladoled in zbirala lepe kamenčke. Zvečer so napisali razglednice prijateljem. Piki se je na vsako skrbno podpisal. Počitnice niso bile posebne zaradi ulova, temveč zaradi skupnih doživetij.

11. PIKI V VOZNIŠKI ŠOLI

Po počitnicah si je Piki zaželel, da bi postal voznik medvedjega avtobusa. Pred vožnjo se je moral naučiti prometnih pravil. Spoznal je znake za ustavljanje, prednost, nevarnost in prehod za pešce. Vadil je tudi varno zaviranje ter pogled v levo in desno. Nato je sedel v majhen rdeč avtomobilček. Njegovo vadbišče so bile kuhinja, dnevna soba in hodnik. Sprva se je nekajkrat zaletel v nogo stola, a je vsak dan vozil bolje. Nekega dne je zapeljal skozi temen predor pod posteljo. Pred seboj je zagledal dve svetli luči. Mislil je, da mu nasproti vozi tovornjak. Ko se je približal, je ugotovil, da so to mačkove oči. Prijazno je pozvonil in maček se je umaknil. Na izpitu je Piki mirno vozil, ustavil pred ovirami in pravilno parkiral. Komisija mu je čestitala ter mu izročila medvedje vozniško dovoljenje.

12. PIKI VOZI AVTOBUS

Piki je dobil lep rdeč avtobus in začel voziti medvedke v šolo. Za sprevodnika je izbral Josipa Jupitra. Josip je potnikom delil vozovnice, Piki pa je pazil na pot. Kmalu sta ob progi postavila tri nova postajališča: Stari gojzar, Podpeč in Mačja skleda. Toda nihče ni želel izstopiti pred šolo. Josip se je razjezil in hotel medvedke kar sam poslati z avtobusa. Potniki so začeli ugovarjati in v avtobusu je nastal hrup. Piki zaradi prerekanja ni mogel dobro spremljati poti. Pred postajališčem Mačja skleda je moral nenadoma zavreti, ker je na poti ležal mačji rep. Avtobus se je prevrnil, medvedki pa so se skotalili na mehko preprogo. Učitelj je takoj prišel pogledat, kaj se je zgodilo. Vsi so se pogovorili. Josip se je opravičil, Piki pa je obljubil, da bo ustavil, kadar potniki ne bodo mirni. Skupaj so popravili avtobus in določili jasna pravila varne vožnje.

13. HIŠA STRAHOV

Pred novim letom je deček v dnevni sobi pripravil majhen sejem. Postavil je stojnice, vrtiljak, železnico in hišo strahov. Piki in Josip Jupiter sta kupila vozovnici ter sedla v majhen vlakec. Ta ju je odpeljal v temen predor. Naenkrat se je zabliskalo in zagrmelo. Nekaj mehkega ju je požgečkalo po nosu. Ko sta prišla na svetlo, sta se spraševala, kaj je bilo. Odločila sta se za še eno vožnjo. Tokrat sta v temi iztegnila tace in zgrabila kosmat rep. "Pošast" je glasno zamijavkala, skočila skozi odprtino in pristala v lavorju z vodo. Bil je njihov maček, ki se je skril v hišo strahov. Moker je pobegnil na balkon. Piki in Josip sta se od srca smejala. Deček pa je moral obrisati tla in popraviti streho. Vsi so spoznali, da so skrivnostne stvari pogosto manj strašne, ko ugotovimo, kaj se skriva za njimi.

14. SPOMINSKE KNJIGE

Nekega dne so vsi medvedki v šolo prinesli spominske knjige. Vanje so risali rože, ladje, hišice in rakete. Drug drugemu so pisali prijazne misli in kratke pesmice. Toda knjige so si začeli skrivaj podajati tudi med poukom. Ko je učitelj razlagal računanje, je pod klopmi ves čas nekaj šumelo. Zato je knjige začasno pospravil na svojo mizo. Medvedki so morali dokončati delo in obljubiti, da bodo pri pouku pozorni. Med odmorom je učitelj knjige prelistal. Risbe in zabavni zapisi so mu bili zelo všeč. V eni je našel srebrno raketo, v drugi barko, v tretji pa nasmejanega medvedka. Po pouku so ga učenci prosili, naj tudi on kaj napiše. Učitelj je privolil, vendar pod enim pogojem: spominske knjige morajo med učenjem ostati v torbah. Medvedki so se strinjali. Spoznali so, da je za vsako dejavnost pravi čas.

15. GASILSKA ČETA

Ko je oče nekega dne govoril o požarni varnosti, je deček dobil zamisel. Z medvedki je ustanovil gasilsko četo. Piki je postal trobentač in voznik gasilskega avtomobila. Medvedki so vadili hiter prihod, preskakovanje ovir, razvijanje cevi in reševanje igrač. Naučili so se tudi, da se z ognjem nikoli ne igrajo in da ob nevarnosti pokličejo odraslega. Na koncu so pripravili veliko vajo v kopalnici. Bojler je predstavljal visoko hišo, igrače pa stanovalce, ki jih je bilo treba rešiti. Piki je priključil cev na pipo in odprl vodo. Na mokrih tleh mu je spodrsnilo. Curek je poškropil reševalce, poveljnika in skoraj vse gledalce. Učitelj je hitro zaprl pipo. Ker so rešili vse igrače, je razglasil, da je bila vaja uspešna. Medvedki so dobili gasilske značke. Piki pa je dodal, da pravi gasilci potrebujejo pogum, znanje, sodelovanje in previdnost.

16. PIKI VRTNAR

Mama je prinesla zemljo, lončke in čebulice spomladanskih rož. Piki in deček sta želela pomagati. Ker zvečer nista mogla zaspati, sta se odločila, da bosta rože posadila na skrivaj in mamo presenetila. Kuhinjsko mizo sta zaščitila s časopisom. V lončke sta nasula zemljo, vanjo položila čebulice in jih previdno zalila. Ko sta končala, sta opazila težavo. Nista si zapomnila, v katerem lončku so tulipani, zvončki, krokusi in hijacinte. Kljub temu sta napisala tablice in jih zataknila v zemljo. Zjutraj je bila mama vesela njune pomoči, pohvalila pa ju je tudi za pospravljeno kuhinjo. Tedni so minevali in iz zemlje so pokukali zeleni poganjki. Nato so zacvetele rože. Iz lončka z napisom "tulipan" so zrasli zvončki, modra hijacinta pa se je pojavila pod drugim imenom. Piki in deček sta se smejala. Naučila sta se, da mora dober vrtnar lončke označiti že med sajenjem.

17. CIRKUS

Neko nedeljo je ves dan deževalo. Deček je zato na vrata obesil napis: "Cirkus Bežigrad vabi na predstavo!" Dnevno sobo je spremenil v cirkuški šotor. Najprej je na flavto zaigral veselo koračnico. Nato je z odprtim dežnikom hodil po robu postelje kot pravi vrvoходеc. Piki in drugi medvedki so nastopili kot smešni klovni. Nosili so prevelike klobuke, se priklanjali in se spotikali ob dolge hlače. Oče je postal žongler. Dolgo je vadil, da je tri kroglice obdržal v zraku. Za konec je nastopil še maček. Deček mu je skozi velik obroč vrgel papirnato kroglico. Maček je elegantno skočil za njo in jo prinesel nazaj. Občinstvo je navdušeno ploskalo vsem nastopajočim. Ko se je predstava končala, je zunaj že posijalo sonce. Cirkusanti in gledalci so skupaj odšli na sprehod ter se še dolgo pogovarjali o najljubših točkah.

18. PIKI PADALEC

Piki je na televiziji videl padalce in si zaželel, da bi tudi sam letel s padalom. Z medvedki je ustanovil padalsko društvo. Mama jim je iz lahkega blaga sešila majhna padala. Pred prvim poskusom so se pogovorili o varnosti. Igrače so spuščali samo z nizke police, pod njo pa so položili mehke blazine. Vadili so počepe, prevale in mirne pristanke. Prvi je skočil Stari Marko. Rahel prepih ga je odnesel v košaro z volno. Josip Jupiter je pristal na stolu, Filip pa je obvisel na sobni rastlini. Nato je bil na vrsti Piki. Počakal je, da se je zrak umiril, razprl padalo in nežno pristal na sredini blazine. Vsi so mu zaploskali. Pomagali so tudi prijateljem, ki niso pristali na pravem mestu. Na koncu je vsak dobil značko z napisom "POGUMNI PADALEC". Učitelj jih je pohvalil, ker so vadili varno in skrbeli drug za drugega.

19. PRAZNIK MEDVEDJE ŠOLE

Medvedja šola dolgo ni imela svojega praznika. Učitelj je zbiral predloge, vendar mu nobeden ni bil čisto všeč. Piki je predlagal, da bi praznovali prvi pomladni dan, ko se medvedi prebujajo iz zimskega spanja. Učitelju se je zamisel zdela odlična. Medvedki so začeli pripravljati nastop. Piki je vodil pevski zbor. Sprva so vsi peli preglasno in vsak malo po svoje. Z vajo pa so postajali vedno bolj usklajeni. Trije medvedki z imenom Marko so pripravili ples. Timika je igrala pomlad, Benjamin pa zaspanega medveda, ki ni hotel vstati. Dvorano so okrasili s papirnatimi cvetovi in zelenimi trakovi. Na dan praznika so nastopajoči pogumno stopili pred občinstvo. Peli so, plesali in recitirali. Gledalci so jim glasno ploskali. Po nastopu so skupaj pojedli praznično malico. Vsi so bili ponosni, saj so lep praznik ustvarili z vajo, sodelovanjem in dobrimi zamislimi.

20. POTOVANJA

Nekega dne sta Piki in deček začela načrtovati veliko potovanje. Najprej bi obiskala Pariz in Pikijevega prijatelja Žužuja. Nato bi odšla na severni tečaj, kjer bi opazovala severne medvede in ledene pokrajine. Želela sta si tudi v Afriko, da bi videla leve, slone, žirafe in krokodile. Oče ju je vprašal, kako bi prepotovala tako velike razdalje. Deček je menil, da bi jih lahko peljal kar z avtomobilom. Oče se je nasmehnil in jima za začetek predlagal obisk živalskega vrta. Piki in deček sta bila takoj za. Pripravila sta nahrbtnik in se odpravila na izlet. Ob opazovanju živali sta si predstavljala oddaljene kraje. Oče jima je pojasnil, da lahko potujemo na različne načine. Včasih gremo z vlakom ali avtom. Drugič nas daleč odpeljejo knjige, pripovedovanje in domišljija. Piki je sklenil, da bo svet raziskoval tako v resnici kot v zgodbah. Vsako potovanje se namreč začne z radovednim vprašanjem.

KONEC

Katera Pikijeva dogodivščina ti je bila najbolj všeč?

Avtor izvirnega dela: Kajetan Kovič. Vir: Wikivir, Moj prijatelj Piki Jakob. Skrajšana in jezikovno poenostavljena priredba za prvošolce. Izvirnik je objavljen pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva - Deljenje pod enakimi pogoji 3.0; enaka licenca velja za to priredbo.